

Primož Suhodolčan

NEKA BUDE
KOŠARKAŠ!

Preveo sa slovenačkog:
Vojin V. Ančić

Ružnopače

Beograd, 2010.

OD NOVOROĐENČETA DO GOROSTASA

Ovo je priča o dečaku koji je bio toliko visok da je žirafama mogao da vezuje kravate, toliko mršav da ga je sunce prosijavalo, koji bi smazao sve šta bi mu doneli na tanjiru, a zatim i tanjir, i koji je bio toliko lenj da je uveče krevet morao da mu priđe jer bi inače zaspao stojeći. Malo njih je znalo kako se zove, ali su ga svi zvali Ranta.¹ Verovatno zbog

¹ *Ranta* je na slovenačkom motka, pritka, u prenosnom značenju: dugačlija. (Prim. prev.)

njegovog stasa i hoda, jer je izgledalo kao da će se svakog časa prelomiti na dva dela i svojim kostima zaklepetati po podu.

Pošto je bio toliko visok, sve mu je bilo prekratko. Pantalone su mu bile prekratke, noć mu je bila prekratka, a još najkraći bio mu je krevet. Pošto mu je i soba bila prekratka, otac je probio zid pa je jednu polovinu kreveta smestio u kuhinju, a drugu polovinu u njegovu sobu. Tako je Ranta bio prvi na svetu koji je imao dvosobni krevet. Glavom je spavao u kuhinji, a nogama u svojoj sobi. Ujutru bi ga majka budila:

– Dobro jutro, noge!

Kada bi ga pozdravila u njegovoj sobi, otišla bi u kuhinju:

– Ustaj glavo, sedam je sati!

Sva je sreća što ga je budila majka jer Ranta nije znao gde da stavi budilnik: kod nogu ili kod glave.

Kad je bio mali, Ranta je bio baš mali, malecak. Pošto je bio tako sitan morali su svako veče pre spavanja da mu okače zvonce oko vrata. Pa šta mislite, mogao je da se izgubi u krevetu, toliko je bio sitan.

Svi su odahnuli kad je Ranta počeo da raste. Ali avaj! Ranta je tako brzo rastao da je zimi nosio dugačke pantalone, a leti su mu te iste pantalone bile – kratke! U školi je morao da sedi u prvoj klupi kako bi slobodno mogao da protegne svoje noge sve do table. Nastavnik geografije Tundra, koji je dobio nadimak zbog svoje polučelave glave stalno ga je zadirkirao:

– Na izložbi ljudskih ekstremiteta tvoje čačkalice bi sigurno osvojile prvu nagradu!

Najviše je voleo pasulj. Pasulj s pirinčem, pasulj s lukom, pasulj sa čvarcima, oljušteni pasulj, neoljušteni pasulj, puding od pasulja, a najviše je voleo pasulj sa pasuljem. „Pasulj tri put dnevno ko voli, i nema glava da te boli!“ voleo je da ponavlja Ranta punih usta.

Dok je jeo bio je kao skakavac, a čim bi se najeo postao je lenjivac. Ponekad je bio tako lenj da uveče nije mogao da zaspi jer ga je mrzelo da zatvori oči.

Kada bi mu rekli da uradi nešto oko kuće, uvek se nudio da kosi travu. Otišao bi do komšije i pozvao njegove ovce na užinu. Ovce bi za nekoliko sati temeljito obrstile travnjak. „Travnjak pokošen, ovce site! Dvostruka korist!“ govorio je Ranta.

Ništa ga nije interesovalo, ništa ga nije uzbuđivalo. Ako bi u školi dobio keca, rekao bi da je sudbina tako htela, a za sve je kriva crna mačka koja mu je ujutru prešla put. Zbog toga nije mnogo više učio, već bi samo rekao: „Danas idem na ulicu da sačekam belu mačku!“

Ništa mu nije ulazilo u glavu. Bilo je: ni na jedno uvo ne uđe, a na oba izade!

Rantu su zbog njegovog stasa svi zadirkiivali, osim Salta, nastavnika fiskulture:

– Momak, ako od tebe ne napravim košarkaša, nikada više neću napraviti nijedan salto!

Ranta nije ni slutio da je upravo košarka ono što će mu promeniti život.

OD KOŠARKE BOLI GLAVA

Ranta je upravo završio svoj uobičajeni doručak: osam jaja i sendvič od cele vekne hleba. Vekna je bila ispunjena sirom, salamom, mileramom, medom, krastavčićima, margarinom i maslinkama.

Onda je radosno olizao i puding od pasulja.

Kada je zadovoljan krenuo u svoju sobu na preživljanje, oglasilo se zvono. Na zvono je legao Smodlak. Rantina majka je za tog malog raščupanka rekla da govori najnerazumljivije reči na celom svetu i da bi i Kineza pre razumela nego njega.

Kada je Ranta otvorio vrata, Smodlak mu je odmah napunio uši:

– Ej, suvi, Salto te žitra, odmah da si mu se nacrtao, treba da gnjavite loptu i da je proturate kroz obruč.

– Kada moram da dođem? Sada ili odmah? – promrmaljao je Ranta.

– Ne tupi – postajao je nestrpljiv Smodlak – nabaci neku krpu, uzimaj patike i furaj! Tutanj, crta!

Ranta je oborio sve brzinske rekorde, jer je u fiksulturnu salu stigao za dva sata.

– Da nisam poranio? – upitao je Salto i nacrtao se ispred njega u punoj ratnoj spremi. Kada ga je Salto video u kratkim pantalonama, osam brojeva većoj majici i patikama kao čamcima, jedva se uzdržao da se ne nasmeje. Smodlak nije hteo da se uzdrži pa je počeo da se cereka, samo što se nije valjao po parketu. Osim toga, sve Rantine kosti i udovi izgledali su kao da prvi put u životu stoje na dve noge.

– Pa, Ranta – počeo je Salto – da li si nekada igrao košarku?

– Neeee – otegnuto je odgovorio Ranta.

– Da li si možda nekad bar držao košarkašku loptu u rukama?

Ranta je odmahnuo glavom.

– Bilo kakvu loptu? Ne?! Momak, znaš li ti uopšte šta je košarka?

– Pa, to je igra... mislim, kako da kažem... dva tima... trče tamo-amo... pa i sami znate – razmišljao je Ranta.

– Trče tamo-amo?! Hm, ko zna šta se tebi tamo-amo mota po glavi, salta ti! – povikao je Salto. Video je da će Rantu morati da pošalje u košarkaško obdanište.

– Ovo je lopta za košarku – gurnuo je Ranti loptu pod nos – a ono je koš. Ti moraš OVU loptu da ubaciš u ONAJ koš sa mrežicom. Prosto, zar ne?

Smodlak, koji je dosezao Ranti tačno do pupka, nije mogao da učuti: – Dok taj štrklja, koji verovatno

nema tri čuke u tintari, umuva loptu u koš, ja ću već biti ćelav, star i ružan!

– Šta je rekao? – upita Salto Rantu.

– Da nikad neću da pogodim... – zamišljeno je rekao Ranta i u čudu posmatrao čas loptu, čas koš, kao da zaista ne zna šta treba da uradi. Smodlaku su od smeha počele da teku suze niz obraze. Kada je Salto još jednom sve ponovio Ranti, ovom je konačno sinulo.

– Aha, lopta mora kroz obruč! – uzviknuo je prema Saltu. – Pa to nije tako teško.

Pokušao je. Trebalo je da vidite Smodlaka, kada je Ranta promašio celu tablu, kako ga lepo moli da više ne pokušava da baca jer će mu od novog napada smeha pući stomak. Ranta je mirno dohvatio loptu i bacio još jednom. Ovog puta je oborio zvono iznad vrata, a prilikom sledećeg pokušaja lopta se tako nezgodno odbila od obruča koša da je pogodila domara tačno u glavu. Ranta je još preciznije nanišanio i... razbio prozor na drugoj strani fiskulturne sale. Zato ni sam nije mogao da se načudi kada je, kasno uveče, ipak jednom uspeo. Salto nije mogao da mu čestita jer je već odavno spavao kod kuće, a Smodlak se i onako već odavno onesvestio od smeha.

– Pogodio sam, pogodio! – odskakutao je Ranta srećan kući i udario glavom u semafor.